Eduskunta
HaV@eduskunta.fi

Lapin poliisilaitoksen lausunto valtioneucoston sisäisen turvallisuuden selonteosta valtioneuvoston sisäisen turvallisuuden selonteosta VNS 4/2021

Pyydettynä lausuntona Lapin poliisilaitos toteaa seuraavaa:

1. Yleisesti selonteosta

Selonteko on laadittu varsin kattavasti pitäen sisällään erilaiset näkökulmat ja eri toimijoiden mahdollisuudet sisäisen turvallisuuden kokonaisuudessa.

Selonteossa kirjatut toimenpide-esitykset sopivat myös Lapin poliisilaitokselle ja ovat periaatteellisesti sovellettavissa käytäntöön.

2. Lapin poliisilaitoksen näkökulmia

Lapin poliisilaitoksen toimialue on maantieteellisesti laaja ja alue harvaanasuttua. Lapinkin maakunnan kohdalla muuttoliike kohdistuu kuntataajamiin ja maakunnan keskuksiin, jolloin harva-alueilla poliisin kiireelliset hälytystehtävät ovat vähenemään päin muuttoliikkeen seurauksena. Tämä sisäinen muuttoliike tuo erityisiä haasteita myös poliisille sisäisen turvallisuuden näkökulmasta, kun poliisin turvallisuuspalveluja pyritään antamaan selonteon mukaisesti siten, että sisäisen turvallisuuden palvelut tuotetaan tehokkaasti, yhdenvertaisesti ja saavutettavasti kaikkialla. Tällöin ei voida ajatella resurssien käyttöä kustannustehokkaasta näkökulmasta, kun tehtävämäärät keskimäärin poliisimiestä kohden jäävät alhaiseksi.

Harvaan asutuilla alueilla ja pienillä poliisiasemilla yksittäistenkin poliisimiesten lisäykset tuovat näkyvyyttä ja sitä kautta parantavat kansalaisten turvallisuuden tunnetta. Kuluvalle vuodelle Lapin poliisilaitos sai 10 ns. harvavirkaa parantamaan poliisin näkyvyyttä ja saavutettavuutta, jotka virat Lapin poliisilaitos sijoitti ns. ”ulkokehälle”. Tämän sijoittelun myötä vaikeasti tavoitettavien kuntien keskimääräiset toimintavalmiusajat kiireellisissä hälytystehtävissä on saatu lyhenemään, erityisesti tämä on näkynyt Utsjoen ja Savukosken kuntien alueilla. Poliisin näkyvyydestä on saatu myös kuntien edustajilta hyvää palautetta, viimeksi tämä oli esillä syyskuun lopulla pidetyllä Lapin maakunnan alueellisella maanpuolustuskurssilla.

LAPIN POLIISILAITOS
Hallituskatu 1 A, 96100 ROVANIEMI
kirjaamo.lappi@poliisi.fi
Puh. 0295 460 321, Faksi 016 313 693

Sisäisen turvallisuuden selonteossa tavoitteena olevan poliisimiesten määrän lisääminen tulee edistämään myös harvaan asuttujen turvallisuustavoitteiden saavuttamista, sillä pienetkin resurssilisäykset tulevat näkymään turvallisuuden tunteen lisääntymisenä, kun poliisipartiot näkyvät paremmin pientenkin taajamien katukuvassa.

Lapin erityispiirteenä ovat lisäksi maarajayhteydet Ruotsin, Norjan ja Venäjän kanssa. Sisäisen turvallisuuden näkökulmasta tämä maantieteellinen sijainti antaa haasteita kansainväliseen rajat ylittävään rikollisuuteen, huumerikollisuuteen ja mahdolliseen laajamittaiseen maahanmuuttoon. Covid 19:n vuoksi käytössä ollut rajavartiolaitoksen ja tullin sisärajavalvonta länsirajalla paljasti rikosten vuoksi maahantulokieltoon asetettuja rikollisryhmiä, joita pystyttiin käännyttämään ennen maahan saapumista. Kokemusten perusteella kansainväliseen rikollisuuteen pystytään viranomaistoimin puuttumaan hyvällä kansainvälisellä yhteistyöllä ja tiiviillä PTR-yhteistyöllä, joka edellyttää mm. kaikkien PTR-viranomaisten voimavarojen kasvattamista, kuten selonteossa esitetään.

Selonteossa korostetaan laajassa yhteistyössä tapahtuvaa turvallisuusongelmien ennalta ehkäisemistä ja kuntien kanssa tapahtuvaa arjen turvallisuuden parantamista sekä syrjäytymisen vähentämistä. Tähän tavoitteeseen voidaan yhtyä. Lapissa tätä yhteistyötä onkin jo tehty arjen turvallisuuden kehittämisenä ja työtä jatketaan edelleen Lapin turvallisuusverkoston toimijoiden yhteistyönä. Kuntien kanssa yhteistyötä syvennetään yhdistettyjen hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmien kautta. Kaikilla viranomaisilla on toimialueena Lapin maakunnan alue ja se helpottaa viranomaisten yhteistyötä ja toimintojen yhteensovittamista.

Ennalta ehkäisevän työn vaikuttavuuden arviointi on ollut aina haasteellista, kun suoraa mittaristoa ei ole käytettävissä.

Poliisilaitoksella ei ole muuta lausuttavaa.

Poliisipäällikkö Esa Heikkinen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 15.10.2021 klo 09:59. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.